

• *Versek* •

•

•

•

•

•

• MIELŐTT MEGHALOK (1936) •

•

•

Alig csokorra valók e versek egy elhagyott, dús virágoskertből. Az árvalányhaj néhol orchideát és búzavirágot díszít, s mindezekre, mint novemberi égbolt, borul a krizantém. Talán nem így kellett volna kezdeni, de, a kert egyetlen gondozóját, hogy mindszent-napok köde rémíti; lázasan tép le pár szál virágot, s átadja azokat eljövendő Testvéreinek és Aphrodité asszonynak, Átenak, Aki csak egyszer járta e Kertet, de azóta mindig benne kísért.

PROLÓGUS

Gyűszűnyi mérgek mételyeztek meg
Jön én utolsó, nagy szeretóm
Hívom a Fényt, de visszanevet rám:
Nem felelős.

Jönnek az árnyak, tűnnek a fények
Közelebb jöttek az alkonyatok.
Mennék, szállnék, menekülnék, de,
Béna vagyok.

És lassan mintha folyna az Élet,
És egyre fogyna a csók, az erő.
– Megtelik szépen egy életből
Száz temető... –

Virágdús lélek-kertem letépem
Már mit sem várok és nem akarok.
– A gyérülő kert rámkacag sírva;
Megmaradok. –

Aphrodité szigetén.

AZ ÖRÖK SZERETŐ

Valaki kezemből kiütötte a tollat:
Jöttél, felvetted, s szelíden visszahoztad.
Te voltál, ki, mikor búcsuzott az Élet
Kézen fogtál, sirtál, s azóta velünk lépked
Akit dobni mentünk, aki visszatért lett.
Anyám lettél, aki újjá szülted lelkem,
Asszonyom, kit szerettem és birtam,
Te volál az öröm, a mámorok kelyhe,
S Te lettél akiért legelőször sírtam...

Kísértsz.
Álmaimban búsan állsz előmbe
Szemeidben multi-nyárt-gyászoló könny ragyog
És vádolsz némán
És hívsz zokogva.
Áte,... még mindig a beteged vagyok.

Nem múlt el a multtal az a szerelem.
Köztünk hiába táv, idő, botlás,
Új fiú, új lány.
A könnyed, a csókod,
Néha-mosolyod,
Mind ez,
– ez minden –
Mi volt enyém,
Talán ezért;
Én sohasem feledlek...

Lobog még a tűz mely csókjaidban égett,
Mitől lett lelkem asszonynak áldott méhe:
Szül, s a vers,
Mit szül, legyen ezer
S, ha mindenik egy oszlop volna
A tűzből, mely csókodban égett:
Áte, soha el nem fogyna,
Áte, mindörökké égne...

AZ APHRODITÉ-SZIGET

Orleansi Jeanne d'Arc-é lelked,
Te vagy az Élet legszűzebb, legszebb,
Legbátrabb lánya.
Elém dobod a szerelmed s tested,

•

Az afroditéit. Szívem dermed;
Megárt az álma.

Benne ha néha vulkán-tűz gyúlik,
S borít csók-láva, szám ebként kúszik
Elé e vésznek.
Vágyam Tavában Te szent sziget vagy;
Bűn-ár zúg, rémít, de Téged meghagy
Mindig egésznek.

Lankáid kellnek pihentetőknél
Ámor-országból ha üzve jönnek
Honfi-utáltak.
Ám mégis lesz, hogy így szólok; pestis
Volt minden csókod, s Rádfogom ezt is:
Prostituált vagy.

BESZÉD ÉVÁKHOZ

Én nem tudom, hogy eljutok-e egyszer
Túl a hálószobátok ajtáin.
Nézzetek rám, óh, lássatok meg engem,
Értetek imáznak lázas ajkaim.

A kibontakozott testetek szeretném
Csak egyetlenszer én csókolni és látni
Óh, úgy szeretnék most, így, tavasz időben,
Illatos, forró ágyatokban hálni.

Nem történe talán azon az éjen
Semmi, csupán pár csók-zene futam,
Könnyes, szüz akkordok álom muzsikája.
Azután másfelé vinne az utam.

Mert elmennék én úgy virradat-tájt halkan,
S úgy éreznétek csak mint szent szemverést,
Hogy nem történt az, mi történhetett volna...
Mennék,... s hazudnám a befejeztetést.

SZPLIT, HOTEL BELLEVUE

Szép e vétkes éji óra,
Nász-rózsáknak légiója
Virágporát hinti ránk.

Kinn fel-fel kacag a bóra,
S minden áldott, csókolt-csókra
Tuszt húz, mint részeg cigány.

Ablakunkra int a Marján.
Be' jó itt a Myra karján,
Teste forró melegén,

Szinte csak a lelkünk érzi
Kínját, hogy néha felvérzik
Ajkunk csókok seregén...

Ünnep-piros fények gyúlnak.
Karjaink ernyednek, hullnak,
Álomtól álom ragad.

Kint a bóra szenderegve
Hallgat, a kéklő tengerre
Ráterült a virradat.

VOLT EGYSZER EGY SZŰZ

Modern Rómeóként vagyok itt e kertben.
Juliám, hallod?,... dalol a szívem.
Mindenki Istentől én elhagyottan
Tehozzád jöttem, Te vagy a Hitem.

Én esett, bús senki szűz Madonnája, Te,
Ugye megszánod a szomjúhozva kérőt,
S lejössz hozzá, hozván Magad áldozatra
S megáldoztatsz engem, a Teérted élőt?...

Valahol a bambuszoknak homályából
Most zendült fel éppen Pánnak muzsikája.
Zefír kél, s márciusnak illatától
Bódultan ágyadhoz megy s leomlik rája.

A lelkeket elvitte oda magával.
(Érzed?, megcsókoltam a kebleidet.
Ébredsz... Átölelsz, magamhoz öllelek
S mig csókunk tartott, kihoztalak ide.

Nézel álmodón. Kibontakozott testünk
Bűnökre éretten ölel, tép, szeret.
Halk sikolyod száll, csoda-világba estünk:
Múl az égi szűz. Már földi lény szeret.

Virradati fény jön, megyek, visz a végzet.
A nyomorom, kínom, el, messze elűz,
De benn a szívemben zengni fog az ének;
Volt egyszer egy drága, engem-ölelt szűz.

Bármerre megyek a lelkeim itt lesz Nálad.
Hogyha szived kacag; én mosolygok, érzed,
S mikor lelked értünk utoljára fáj majd:
Kedves, ott fenn én már imádkozom Érted.)

CSÓK-POKOL KAPUI

Béköltözött az én falumba
Apokalipszisz új amazonja
S a templom előtt ütött tanyát.
Úrnapi hála-hozsánna zengett,
Vének és ifjak zöme esengett,
És áldott Istent és Szüzanyát.

Térdre borult a bús sereg éppen,
S ime, kacagó szó szitál; népem,
Hoztam az égi-üdvök borát,...
Jőjjetek hozzám víg áldozásra,
Erőt adok e szent kárhozásra;
Szám csókjainak tünde sorát.

Riad a pásztor, a nyáj megbomlik,
Menekülne, de térdre omlik;
Vágy szállja mindenik szivét,
A legszebb, legszüzebb Madonna
Szívét, gyolcsát karjain hozva
Eléjük jó s várja hívét.

A vér zenél, de nincs ki menne,
Még juhászodott az elme:
Erősebb a Menny, mint a Föld.
Béna indul hát a harcra,
Hit-tiportja borul arcra
S a csók-nászkelyhébe tölt.

Bolond, bús harc, dal, igézet,
Álmom azóta; a végzet
Asszony-száj, mi nyúl felém,
De, ha hullnék áldott csókra
Tűz csap rám, az átkozottra,
S pokoli kín mar belém...

•

Szent Kapuk, Nirvána tája,
Vágyók üdve kéje, bája,
Mások, kik megtalálnak.
Vörös, véres kapuk, izzók,
Legyetek áldottak, kíntók,
Húgai a halálnak.

EGY AUGUSZTUS-ESTI BÚCSU

Szemed sír. A szemem sír és kérdez:
Kedves, mindig így lesz?... Ölelkezünk, válunk,
Adott pillanat minden találkozásunk?...
(Végigzúg a parkon a vonat dübörgése).

Elhagysz megint. Ugy nézlek, hogy nézel,
Szólsz: (a hangodban régi ének csendül,
Hallgatom, s úgy érzem mintha messze, messze
Hárfa zengne melyen ezredéves csend ült).

„Megyek, de búcsu-csókom ígérete
Egy jövődő csóknak, szentebb ölelésnek,
Amely nap-halál és nap-szültén át tart
És békit és lázít s nem ér soha véget”.

Az ajkad kacagó szakadékká válik:
Ráhajlok. Csókolsz. Várok, s száll egy mondat:
Kilencszáz harminchét decembere, Párizs.
(Fék, fütty sír, távolodsz, tűnsz: megy a vonat).

Álmodóan-dőlt a pázsit, hol pihentél.
Beföd valami prófétás extázis:
Szembekap a Holnap, ezer kép,
Vízió és tárúl: A ráncváró Párizs.

Kilencszáz harminchét, havas, ködös este.
Tél lesz, száguldjon vad vihar a Szajrán
Vad öröm a szívben, s minden ember ajkán
Kik tolongnak partján érkezésünk lesve.
Világítsa Párizst ezer vörös máglya
Mindenkinek legyen párja, szeretője,
Sem testét, sem lelkét senki ne sajnálja
Garasos is költse minden pénzét nőre.

Óh, azon az éjen násszal szentesítve
Legyen minden háznak pamlaga és ágya
Csók-láz alól szív ne legyen mentesítve
Szálljon meg mindenkit az ölelés vágya!...

S, ha valaki láza már egy-két csók-strófán
Lanyhul; üditő, szent ájulásba essen
Hogy az újszülött Nap a legelső órán
Újra mindent bor, dal, s szerelemben lelje.

Csodás virradata lesz az első éjnek!...
Szobánkból nézzük a Bolónyai fást,
– Trópusi hőben pompázó virág a
Lelkünk. – Kint minden, minden zuzmarás.

De, ugy-e hiába a zúzvara a rózsafán
S ablakunkon hiába nyíl csak jégvirág
A nyár visszatér még hozzánk csókjaink tüzén
Kedves, úgye, nekünk nem fáj a tél?...

Csönd-csoda-pók-szótt lelkünk mereng a lármán
Mít a csókunk ver fel, s mely minket sirat
(Az álmom riad, az augusztusi parkon
Önzön terül, kong az Áve Mária...)

MÉG ÍGY IS...

A lelkem, e képnélküli ráma
áll üresen.
A kép; Áte, ki tudja kit éget
már tüzesen?...

Nem maradt meg csak a kormos, üszkös,
égett váza,
Felgyújtja-e még valaki csókja,
vére, láza?...

Nézem a kopott, aranycirádás
régi rámát,
Itt építette-e egykor Áte
égi várát?...
Parázs szikráz, s mintha szemem, szűm is,
égne sorba'...
– Nem sírok, a zsarántnokot nehogy
még eloltsa. –

BEFEJEZTETETT, ÁTE, ELBOCSÁTLAG

Multján vagyok már a Rólad zengő dalnak,
Bús miérteknek, szavaknak és jajnak
Titkunk nem titok,
Bánatunk nem bánat
Örömünk sem öröm,
Miért hát tovább,
Szerelmünk poharát
Ím, összetöröm.

Kilobbant lángunk, csók-bózótunk is ritkul már nagyon,
Északra érünk, holt virágok közt Kedves, megfagyom.

Elszállt az ének.
Még csókkal mondja
Szám; Isten veled,
S a szürkeségnek
Od'adlak honnan
Felemeltelek.

ÚJ TAVASZOK ELÉ

Csak a büszkeséged akarom megtörni.
Meg akarlak egy érzésnyit gyötörni
Hallani Téged sirni, könyörögni,
Ezért hagytalak el.

Hogy vágyódj, miként én, kívánj mint én Téged.
Hogy becézd a multat s ne legyen reményed,
Szülvén; fájjon halál: vágyad, egész lényed
Gyúljon hasztalan fel.

S ha gögtől tisztulván felém jössz és reszketsz;
Eléd megyek. Csókolj, csókollak, szerethetsz
Szeretlek, el már nem hagyhatsz, nem veszhetsz:
Többé nem hagylak el.

AZ ÚJ KEGYENCNEK

Tudom ma néked a csók, mit elértél
Te boldog kába;
Nagyon is drága.

Szerelmi kakas téged, ki legyőztél;
Nem ütlek, váglak,
Szegény, csak szánlak.

•

Mert csak a Bánat útjára léptél,
Hogy hozzá értél
S szerelmet kértél.

Holnap ő mással megy új csók elébe
Kéz-kézbe téve
Vissza sem nézve.

A törpék birodalmában.

SCILLA ÉS CHARYBDIS KÖZÖTT

Isten-lelkü alkotók
S szeretkezőknek ért be átka;
Ott babér hiv,
Itt a vér sir.
A mélyben szemfedős lányka
Vár bizton. Ő lesz a Mátka.

Odyseusként, ha lennék megkötve, bénává téve,
Át jutnék e
Szigeteken
Úzóbe hiába véve
Büszkén, győzőn vissza nézve.

Jönnek Áte s a szirének.
Jaj hull s múlt a messzeségbe;
Hajóm messze:
Minden veszve.
Modern Dugovich mezében
Átet karjaimba véve
Elmerülök halva, mélyre...

PÁN VISSZATÉR

Megunta Pán az erdei magányt,
S adott a világnak cifra-egy talányt;
Közénk baktatott.
Hogy itt volt sípján napestig dudolt
Soh'sem hallott szép nótákat tudott
Búsat, kacagót.

Gyültek a dalra büszke nőstények,
De, muzsikus-Pántól mindnek lénye
Megutálkozott.
Gúnyolták, hogy bolond ő, idegen.
Meghajtotta fejét illón, hidegen,
S elugrándozott.

Csodákat látott szemeit befödte
Pirulva. Borongva sírt sípja s mögötte
Az erdő összeért
Elment. Ki rút, ki adhat szépet.
Valamit elvitt s ma ruhát tépnek
És sírnak jötteért.

ÉNEK EGY BÚZAKALÁSRÓL

Őszi szántás, őszi áldás,
Őszi magvetés, fogamzás,
Alig arasznyi a zsenge búza
S a föld – be' kár – nem Andalúza.

Őszi nap süt, télbe hajló,
Más földön nincs már csak tarló.
Az enyészetnek vetetten
Egyedül áll a végtelenben.

Magtalanul, átkozottan,
Mindenkitől elhagyottan,
Új tavaszra sohsem várva
Hull belé a pusztulásba...

AZ APÁM

Büszke, férfias termete volt
emeltfővel járt, tudta;
becsületén nincsen folt

És most,
agg korára
vállait mégis rabigába
görnyesztette
a Gond,
a vak hatalom.

Nem ad tiszteletet bár látja,
fejére őszbetükkel írva van:
küzdött, becsülettel,
neki már pihenés jár
és a megérdemelt nyugalom.

Mégis, – gyötri a gond.

Arcán mind többször látom a csüggedést,
ahogy lemondóan kérdezi;
hát érdemes küzdeni?!... Miért!?!...

Fáj ez nekem
és fáj, ha hallom beteg melléből
feltörni a sóhajt,
– ugye nem miattam?,...
hiszen én Istenem, ó, jajt

másért is fájunk
nem csak a gyermekért.

Fáj,... valami,...
talán az ősz-fej szomorúságra hajlón,
talán a kéz, mely remegve hozzá gyón...
Apám!...
Fáj ez nekem, fáj,
hogy kisem-mondhatom a bennem táplált vigasztalást
mert tudom,
hogy a gyermeki szeretet szava
mely lelkemben üdítő forrásként buzog
nem elég ir arra a sebre
amit felszakított
a Gond...

Apám...
Fáj, hogy nem tudlak vigasztalni,
de, ugye, megérezed a néha elejtett
könnyeimben éppen-ugy,
mint ahogy azt mondani szeretném...

HARANGOZNAK FELTÁMADÁSRA

Bongásod újra a régi hívás,
S hogy hívó-szavad misére gongod,
Várom; fel csendül-e már, hogy bízzál,
Valaki néked is viseli gondod.

Hogy van egy Isten, Ki téged is lát,
Aki, ha mást nem, bár segít sirni,
Ki lassan nyújtja már feléd jobbját
S Ki egykor majd magához fog hívni.

•

Az én feltámadottam egyre késik;
Béna a sírra helyezett kő.
Rá régi-isten képmását vésik
Ősi papok. A hitem: ledől...

AZ ÉLET NYOMORÚLTJA

Egy napon születtem én és a Bánat.
Az Isten az én ősz Édesanyámat
Nagyon megverte velem azon napon,
Hogy bölcsőben feküdtem s nem ravatalon.

Hiába vívtam imás csatákat.
A Miatyánkok tömör, beton falán,
– Hogy vert az Isten, a sors nyomor, ember, –
Félemlítő rést vert a megújuló „talán”.

Változott az Isten, a sors lett ugyanaz;
Nyomorom volt, van, s tudom nyomor fog jönni.
Hatalmunk fordítván ha ily életed lenne,
Isten, mondd, Te nekem meg tudnád köszönni?...

AZ ŐRÜLET HORIZONJÁN

Paralell fut az Istennel a pokol,
Dússal a koldús, jóval a vétek,
Bármerre lépek.

Bár merre nézel;
Büszke faji-kérdés,
Parás élet-mérés,
Sakál-szájak, ereklyét s pénzt szorító markok,
Cédák seregétől koszorúzott sarkok,

Jánusz törvények és bandzsi törvényhozók
– Az igazságot belepte csalit, bozót. –

Éhes vagy, vető?, termés akaró?...
Bizzál, egy jóllakott lesz az arató.

Röhög a sírás,
Zokog a vigság,
Rútul mi szép és szépül ami a Rút.

Itt nincs már kiút...

Felszabadult az emberi gagság
Már nincs igazság.
Mi fő; érdek, haszon, renyhe, lomha kéj.
Pénn a becsület és szerelemért a bér.

Hatálya vesztett a bölcs Isteni törvény
Kerge forgás már a vég-örület-örvény,
Mázolt álarcában kelletgeti magát
És minden, mindenki áhitja a szavát,
Hiszen olyan divatos és tömjénezett:
Tehnika, kultúra és civilizáció rongyokkal
Felcicomázott, ifjú arának vélt ez a világ,
– Pedig kivénhedt, megcsömörlött, sivár vén kurtizán –
És a Jó, Szép, Igaz oly únott és olyan szomorú...

És, mig fenn, valahol a biblia mondott,
Csillagfényes trónusán
Zokog a huszadik század tehetetlen istene
e torz tusán;
Vérrel, sárral,
Élet-párakkal
Festik a történelem és a kultúra lapjait
Piktorai a legcsúfosabb Létnek.

Valahol már gyúlnak s emésztő, pusztító,
Igaz tüzek égnek.

Az Ember még játszik,
Alkotja kérkedő játékszereit,
Szaporodnak; az éh halottak kenyeréből termő,
Acél-dongó, vas-palota,
Páncél-bank, beton-vár,
S balga, pazar-mód kényelmes,
Új sebesség-rekordú vonatok...
– Idő múl, gödör vár,
Rohanok, rohantok –,
Agónia a békés öröm,
Csak a Madáchi sátán röhög;
Vigadok,
Az ember e dokumentumain
nem lesznek egykor más virrasztók, őrzők,
csak halotti csöndök
és bomlott viharok...

KÖZELG AZ ŐSZ

Ima száll csengő hangokon
kihunytt a fény, eltűnt a napkorong
csönd van és nyugalom.

Távolban a napszámosok dala elhalt már,
Pihen a határ,
Csak a vén-Tisza hullámainak száll
Ősi, regés, csöndes moraja;
Közelg az ősz.

Titoksíró suhanással vörhenyes levelek
Hullnak a vízbe
S a vén-Tisza örömteli suttogással temeti

ölébe őket
Mint évszázadok óta annyiszor
hullámsirjuk volt,
ha érezték csókját
a közelgő ősznek.

A sötétülő vizen emlék sajkán
Jön felém szerelmesen akit vártam.

Őszbehulló tavaszi várás...
Hisz egykor felé karom vágytelten tártam
És vártam, vártam mindhiába.

Azóta mult tavasz és nyár.
És most találkozhattunk,
Most, egy bús vég-alkonyat után
Amikor a szívünkben érezzük már,
Amikor a szívünkben már csak egy fáj;
Közelg az Ősz.

Dal kél, szemekre ráborul az őszi álom,
Ködbevesz a Tiszapart
Melyre rácsókolta búcsucsókját a Nap.

S a part alatt megvert titokkal
Az emlék-sajka némán tovasuhan.

AZ UTOLSÓ ÓHAJ

Úgy fogadtam az idej őszt
Mint vénült gavallér a régen vén dizőzt,

Hiszen mit benne annyiszor kacagtam;
Bús szürkeségét: itt érzem magamban.

•

Nem hittem soha, hogy idáig jutok
Az ősszel, im, szomorú-versenyt futok.

Zuzmarásan int a célszalag, a Tél.
Felém tart, nevet, én sirok; ne még.

Bár minden mámor-álmom józanat vetél,
Mégis; álmodni, Élni akarok még.

(Csalok, botlom; húzom az életem.)
Hajamba kap a szél, sodor. Nincs kegyelem.

Fojtogat a köd, a szél körültem röhög.
Kémelel, faggat. Hangom megadón hörög:

Mit akarsz?... a régi, nagytűzű szemem,
Hol nem lobogott más soha, csak szerelem?...

Nincs ma e szemekben csak bús, fáradt fárosz.
Sohasem lobog már és sohasem változ.

A lelke keresed?, nincs ott károm-káosz.
Átkozták, verték, tépték s mégsem átkoz.

A szám neveded? sírva nézz ez ajkra
Csók-holtaktól dús, bús, lilás ravatalra.

Hallgatod a szivem?, alig is dobog már.
Néha dalol az csak. Ha Valaki itt jár.

Valaki... Ó, ősz, ősz, Tied a győzelem...
De; adj kis örömet. Rántsad Őt velem.

VÁGY A TEMETŐHÖZ

Sir az ég, majd torka tágul s bömböl.
Az uccán szél rohan s mindenütt dörömböl;
Ez az éjszaka be' kedvemre talált.

Sápadt angyal-homlok sehohsem mereng.
A menny sehol és mindenütt dereng;
Most engedték útra talán a halált.

Nem volt soha Chiloni bűnöm
Átká mégis ürt marhatott szűmön;
Miattam kárhozott lelkek árnya kísért.

A kínok alól feloldó temetőre
Két karom kitárom öleltetőre.
(A könnyem kezd hullni, én sem tudom Kiért.)

Egyedül az Istennel.

A BÁNAT-VILÁG ATLÁSZÁ

Álmodtam magam mint gyermek, hősnek,
Új Heraklesznek, világverőnek,
Kiben eljövendett új csodák világa
Cifra istenek új mitológiája.

Torzan teljesült be az álom felettem;
Bús-bánat világnak Atlászává lettem.
A nyomor nyomorultja lett Olimposz fia
Akinek minden csak álom, utópia.

AZ ÉN ELJÖVENDŐ JÓAKARÓIMNAK

Vágyak, szavak, álmok, nagy akaráások
Csúfos harcmezeje, pirosuló hősvér;
Hátát mutatva ballag már a zászlós
Jó Pegazus lovát alóla kilőtték,
A rettegett nevű, nagy, bölcs muskétások.
Már osztják, tépik a kis csatán nyert koncot,
Én dehogyan sajnálom, csak rajta, hékások,
Nem kell megkímélni semmitől a roncsot.
Megérdemlek Én, érdemtelen, mindent.
Elveszett minden. Az az álom-lány,
Áte, a Kedves, már nyugoszik itt benn,
A megálmodott jövő ravatalán.
Áte... Áte, be' elcsöndesedett...
S minden, mi volt, eltűnt, elszállt tova...
Én is megyek, ha még van álom, elébe,
Megyek, s magam sem tudom, hogy hova...
Hej!,... Leonardo sors, felpattogó festék,
Megálmodott és be hiába végzett kép,
Őrültk mehanikus, megsemmisült szárnyak,
Téboly, halál, engem kísérő bús árnyak
Előttem, mögöttem, felettem, alattam,
Óh, mit is akartam!,... ó, mit is akartam,
Én, önmagamtól is megtagadott Krisztus?...
Mégis; gyűjtöm, lobogjon a virtus,
Dal zengjen, dúljon búcsúzóon még egy tánc
Játszik már a Halál: lánc-lánc, szép eszterlánc,
Körötte kering az egész makrokozmosz,
Új-Idők, új Isten s a régi olimposz.
Táncol mindennemű isten körbe-körbe,
Egyik sudár legény, másik asszott, görbe,
Végig-rugtatnak a senki-Ember hitén
És térdre hullanak, mint papok a misén,
Az én nagy hitemen, szegény, szép hitemen,
Pazarló istenem, tékozló Istenem,

Össze-esnek az én nagy-nagy bús hitemen,
Senkinek sem kellett leköppött szívemen...

Nem én kellek ide; telthasú úr'-nagyok...
Én egyszerű, magyar, s nagyon szegény vagyok

Visszamegyek alig elhagyott pór-sorba.
Repülni akartam: megfúlok a porba'.

Gögöm, büszkeségem, újra fenn a suton,
Hogy ezt nincsen senki, aki bánja, tudom.

Rajta muskétások, csak előre bátran.
Még nem estem össze, még bírja a hátam.

EGY ISTENES SZÉP PILLANAT

Az én nagyon sok vétkeket, Uram,
Lesz-e erőd mind megbocsátni,
Ha én szent Ark-rokonom hív és
A többi holttal eléd kell állni?...

A hitrege mondotta jószág
Veled lész'-e majd abban a percben
– Tűrő, nagy Isten, szent Bárány-jószág –
Ha kitergetem bűnim rendre?...

Látója vétkes, véges magamnak,
Hiába-harcnak, lét-bitangságnak;
Reáborulva kő-mementódra
Csókolom sírva, szánva, bánva.

ŐSZI KARNEVÁL

Halk valcert, majd viharzó csárdást
Muzsikál az ősz a zsalugáteren.
(A szoba; szívem, már üres bálterem.)

A kéj-vágy még párszor felidézi árnyát
Kacagó, vagy siró volt-asszonyaimnak.
(Én jöttét várom szemfedős álmaimnak.)

Vágyaim láz-fáradottan pihennek.
A tűz már belőlük örökre kilobbant.
(Minden akarásom ezen az őszön be' is megrokkant.)

Testem, ez a terméketlen fekély
Táncos tusák után földre hullt,
És ráhull egy halom nyirkos, sáros levél
És erjed, bomlik termő gazul.

De, Erőm, mit úgy elpazaroltam
Bűnre, kéjre a Lét komédiában,
Új alakban, új áldott életre váltja
Az enyészet, az Ősz karneválja.

BOMLOTT ÉJI VÍZIÓ

Egy napnak vége
És mint temetésre
Csöndben kondul az óra zenéje,
Szomorún, mint örök gyászinduló zeng
Miként ha holtat a temetőbe visznek.

Valahol fenn egy torony-szobában
Rokkant, öreg várnak dohos odvában,
Kuvikok rémes harsonája
Sűvölt a falakon át az éjszakába.

Gubbasztva vártak az idő múlásra
Meduza szemük lángolt a homályban
Vártak egy eljövendő jeladásra
Egy hívó szóra, éjfél kongatásra.

Lehullt a bilincs. Rémes szárnyak
Susogása s vijjogás zúg az éjben.
Ó, Isten,... Isten, az élők sorából
Ki tudja hányat töröltél az Égben...

SZENT ÉJFÉLNEK CSÖNDJÉN

Életúntság vétke verten
Bolygok végig a Béke-kerten.
Be'sok kegyeltje van itt
A csöndvezérnek.

Éj van. Éj, mely minden jajra
Minden Valakit-sírató ajkra
Ráölelte barna fátylát
Békéltetőn.

Kezemben fáklya. A Lángját
A szél az itt lakók ágyán
Végiglobbantja kémlélőn,
Őt keresőn.

S, im, e szent éjféli csöndön
Bús robaj dübörg a földön
S jön felém fehér palástban
Kit kerestem...

EGYEDÜL AZ ISTENNEL

Végtelenbe nyúlnak már az éjszakáim.
Mik eddig ébren is öleltek vagy űztek
Az álmok, vig szajhák, vagy szomorú szűzek
Agyamra bénult Éberséget tűztek.

A végső földi kinnak vagyok ma várója,
Üzent a Nyilt-szemű-vak: jön. Már ide rémlik,
Szemein a tűnő élet szemafórja
És az arcomon a hullá-folt sötétlik.

A Lét-lapom már nekem nem szent-Talon:
Dermeteg ingás a lelkem. Szemem befödöm;
Kitekintettem az ablakon. Hattyu dalom
Száll. Az Örök-Ágy úszik felém a ködön.

Virrasztó csönd van, testes, hideg, józan.
Imbolyog a falon a tűzhely-fény tenger,
Árnyam vele bolyg és meg-megtör adózva
ahol függ a szótlán, tövis-fejű-Ember.

Hozzá megyek. Karja szeliden átfog.
Kezének sebéből a vér ömlik még;
Megcsókolom. Megyünk el, ki a világbol
Szét-tárt karokkal, mint Ő tette rég.

Még láttam, ahogy a Vak betört szobámba
Mögötte az Ágy a Szent-Mihály lován.
Szent tetememhez ért, s behullt az Ágyba
Beletörődötten önmaga torán.

Túl a csillagokon, szent Titok-világban
Virágban, Fényben, megváltozott arccal,
Változott alakkal mentünk. „Ez az Ég” –
Kértem. Mindenem szent Érintetlenség.

•

Ő csak vitt, vezetett. Tárult, nőtt a Titok.
Ő hallgatott. Ezer új, tündöklő csoda,
S a legnagyobb; Lélek-árny nincs sehol.
Honnan indultunk így értünk vissza oda.

A megérthetetlen síró gyermekké tett
Ajkam szót adott a tébolyult gyanúnak:
„Az Atya, a szent-Had, angyalok óh,... Isten...”
„Bizony, Vándora még nem volt az Égi-Útnak,

Szólt, és kezeim megfogta, becézett,
Hangja halkán szállt, zsongott, zümmögött,
Búsan, ölelőn a szemeimbe nézett;
„Mi, csak mi vagyunk a csillagok mögött.”...

LÁNGRAGYÚLÓ ÜSZÖK

Bár szertehulló rom vagyok, Kedves,
Téli-tűz veszendősége vett meg;
Fel-felgyújtom vágyam.

Láz, szomjas virág nyíl a romban,
Szeretnélek újra itt, karomban;
Mégkívánt a vérem.

Szív-zaj ver új, muzsikáló lármát
Csókolgatom a Te régi párnád –
Hív, könnyörög ágyam.

Vörös krizantémet tűzők tanyánkra
Virrasztóját multi éjszakáknak.
Elindultál. Érzem...

LÁZÁR-FALU BÍRÁJA

Golgotára tartó krisztusként esett el.
Eldobhatott. Mért?, mert virágot remélt
Vetni oda, ahol nem terem csak kóró.
Sirt. És álmodott; északról fúj a szél.

Bolond volt Ő. Igen. Most már hitte ő is.
Vert sereggel fut, mint egykoron Zalán.
Ezeknek idegen volt mi néki testvér;
Isten, szerelem, hon, jaj, élet, halál.

Hangja csuklik, nyűtt, foszladozó ruhája
Bánat-lobogó, zúg az északi szél,
Decemberi éj van, nincsen senki ébren
Álmodik az Isten, holt és aki él.

Észak felé tart, a zúgó szél honának.
Rongyai csak épp, hogy uszító gyanánt
Szolgálnak a testén a dülő orkánnak.
Béke kert köde lepi be a határt.

Néha szántásra ér. Ajka csempje ferdül,
Anyját vesztett gyermek lehet tán ilyen
Mikor nem remélvén szülő kéz becézi.
Mély fohással szól: „óh, Istenem milyen

Titokzatos kapocs van e Föld és Ég közt?...
E helyen a szél nem zúg: ölel, s puhán
Símitja az arcom, hová előbb ütött.
Ily helyen elég dús szegényes ruhám.

Csoda hatalmadról két évezred bölcse,
Gondolkodója irt vaskos könyveket,

Add csodád, Uram, termékenyítsd e Földet,
Lázár kér, csak nekünk ad Szél könnyeket.

Mi ruhátlanok vagyunk és így szívünkhöz
Közelebb van minden gond, érzés, világ...
Megzendül a szél, a fagyott éjszakából
Köd-Ember közelg s Lázár előtt megáll.

„Hallottalak, s hallám, hogy szóltak; el innen.
Milyen átok az, mi nyugszik válladon?...”
Fejét szelíden lehajtá Lázár és szól:
Bolondnak tartanak, amért álmodom,...

Amért sír-sötétben virradatra várván
Az idő valahol Éjféltre szakad
S én mégis hiszem; jön!... Hiszen, ilyen árván,
Sötétben elveszni kinek sem szabad.

S nem szabad, hogy ennyi lélek szent ugarán,
Bár szántva van, nem terem csak régi gaz.
Vásott gyermek mind, de némely szemsugarán
Tűz lobog: megóvni ami még igaz.

Ezért, átkom nincs. Rám soha egyse vessen.
Éljenek örökké békén ezek itt.
– Vezetőjével vak néha megbotolva
Töpregni fog úgyis; mily bűn terheli?...”

„És hová tartasz most, hogy itt veszve minden?...”
„Valahol kell, hogy legyen egy falu,
Lázár-falu, hol megbecsülik a Lázárt,
S megértik, mert nyílt minden Lélek-kapu.”

Kakas szól, a köd lassan el, szerte foszlik.
Lázár rongya libben, a szél neki vág

•

És szavakat suttog: „köd-Ember a biró
S Lázár-falu, Lázár, az egész világ.

Csak a Falu lakók közt van hegy völgy térés
Egyik dadogva nagy szavakat papol,
Új köntösben régi bazár árút mér ki
S megtelik babérral a jászol, akol.

A másik a dalnak megmentéséért száll
Sikra, fegyvere ős-zengésű szavak,
Őt; szemem röhögik, csöndre intik durván,
Adni akar, de, adnia sem szabad.

Mégis, boldogok azok, kik eldobattak
S még megütötte is sírnak másokért;
Az ily könnyeken át tisztul meg a látás,
S, hogy így jártak, később nem adnák sokért,

Mert esett embernek szeme könnyben égve
Olyan, mint a fény hulló meteoron:
Látja, világítja a szférák világát,
Magasabban mint a legbüszkébb orom.

A ti sorsotok a meteorok sorsa;
Veszendőben legnagyobb a fényetek,
S mikor a millió darabra tört lélek
Végsőt lobban: értik csak meg lényetek.

Keleten a Láng gyúl, áthevíti Lázárt,
Lelkében a téboly kutyája ugat,
Ekém sincs – jajdul, s egy gallyat ragadva
Zokogva, sírva túrja az Ugart...

•

•

•